

गळीत हंगाम २०२१-२०२२ मध्ये उत्पादीत  
होणाऱ्या अतिरिक्त ऊसाचे गाळप करण्यासाठी  
ऊस वाहतूक अनुदान व ऊस गाळप अनुदान  
मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,  
शासन निर्णय क्रमांक :- ससाका-०६२२/प्र.क्र. १७९/२५-स,  
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,  
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.  
दिनांक :- २४/०१/२०२३.

**वाचा:-**

१. शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. ससाका-२०१०/प्र.क्र.३२७/२५-स, दि.१४/०३/२०११.
२. शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. ससाका-२०११/प्र.क्र.२९७ अ/२५-स, दि.२९/०१/२०१४.
३. शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. ससाका-०४२२/प्र.क्र.११२/२५-स, दि.२५/०५/२०२२
४. साखर आयुक्त, पुणे यांचे पत्र क्र.सा.आ./विकास/ पुरवणी मागणी/४१४/२०२२, दि.०२/०६/२०२२.
५. वित्त विभाग, परिपत्रक क्र.पूरक-२०२२/प्र.क्र.६६/अर्थ-३, दि.२९/०८/२०२२.
६. शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. पुरक -१९२२/प्र.क्र.२६/२०२२/१७-स, दि.३०/०८/२०२२.

**प्रस्तावना :**

राज्यात गाळप हंगाम सन २०२१-२२ मध्ये ऊसाचे क्षेत्र आणि उत्पादनात वाढ झाल्यामुळे साखर कारखान्यांच्या गाळप क्षमतेपेक्षा अतिरिक्त ऊस उपलब्ध होता. विशेषतः मराठवाड्यातील साखर कारखान्यांच्या कार्यक्षेत्रात गाळप क्षमतेपेक्षा जास्त ऊस उपलब्ध होता. अशा कारखान्यांच्या कार्यक्षेत्रातील अतिरिक्त ऊस इतर कारखान्यांकडून गाळप करण्यासाठी ऊस वितरणाचे आदेश देणे आवश्यक होते. या पार्श्वभूमीवर शेतक-यांचे व साखर कारखान्यांचे आर्थिक नुकसान होऊ नये म्हणून अतिरिक्त ऊस गाळपासाठी ऊस वाहतूक अनुदान व ऊस गाळप अनुदान मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय:**

**१. ऊस वाहतूक अनुदान:-**

साखर आयुक्तालय, पुणे यांनी दिनांक ०१.०५.२०२२ पासून गाळप झालेल्या अनिवार्य ऊस वितरण आदेश दिलेल्या ऊसासाठी ५० कि.मि. पेक्षा अधिक वाहतूकीवरील खर्च प्रति टन प्रति किमी रुपये ५/- प्रमाणे ऊस वाहतूक अनुदान संदर्भ क्रमांक ३ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेले आहे. त्यानुसार साखर आयुक्तालयाने अनिवार्य ऊस वितरण आदेश दिलेला ऊस ५.१६ लाख टन ऊस वाहतूक करावी लागली व त्यांचे सरासरी अंतर ७७.५ कि.मी.होते. सदर अंतरास प्रति टन प्रति कि.मी.रुपये ५/- प्रमाणे लागणारे अनुदान  $५ \times ७८ \times ५.१६ =$  रुपये १९.९९ (२० कोटी) एवढ्या रक्कमेच्या निधी वितरणास मान्यता देण्यात येत आहे.

**२.ऊस गाळप अनुदान :-**

शेतकऱ्यांच्या शिल्लक ऊसाचे गाळप होण्यासाठी दिनांक १ मे, २०२२ नंतर गाळप झालेल्या शेतकऱ्यांच्या सर्व ऊसाला ऊस गाळप अनुदान म्हणून रुपये २००/- प्रतिटन प्रमाणे संबंधित कारखान्यांना अनुदान मंजूर करण्यात आलेले आहे. त्यासाठी दिनांक १ मे, २०२२ नंतर गाळप झालेल्या ५२ लाख टन ऊस रुपये २००/- प्रति टन प्रमाणे लागणारे अनुदान = रुपये १०४ कोटी पैकी आता ३१.४४ कोटी एवढ्या निधी वितरणास मान्यता देण्यात येत आहे.

अशा प्रकारे मागणी क्र.व्ही-२ मुख्य लेखाशीर्ष (२४२५ ०९८९) (०३) सहकारी साखर कारखाने, (०३) (०२) सहकारी साखर कारखान्यांना सहायक अनुदान (कार्यक्रम), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशीर्षांतर्गत

ऊस वाहतूक अनुदान रुपये २० कोटी व ऊस गाळप अनुदान रुपये ३१.४४ कोटी अशा एकूण रुपये ५१.४४ कोटी निधी वितरणास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

३. ऊस वाहतूक अनुदान व ऊस गाळप अनुदानाची सरासरी विचारात घेवून प्रस्ताव सादर केला आहे. परंतु कारखानानिहाय ऊस वाहतूकीबाबत प्रत्यक्ष वाहतूकीची विगतवारी तसेच ऊस गाळपाबाबत दिनांक १ मे, २०२२ नंतर गाळप झालेल्या ऊसाचे कारखानानिहाय प्रत्यक्ष झालेले गाळप विचारात घेवून अनुदान वितरित करावे. याबाबत भविष्यात सदर विगतवारीबाबत प्रश्न उद्भवल्यास याबाबतची सर्व जबाबदारी साखर आयुक्त कार्यालयाची राहिल.

४. सदरहू निधी ऊस वाहतूक अनुदान व ऊस गाळप अनुदान या प्रयोजनासाठी मंजूर करण्यात आला आहे. यास्तव त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा विनियोग करण्याची तसेच निधीच्या विनियोगानंतर उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करण्याची दक्षता घ्यावी.

५. प्रस्तुत प्रकरणी लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांना “ आहरण व सवितरण अधिकारी ” व संचालक (प्रशासन), साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. त्यानुसार लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे यांनी मागणी क्र.व्ही-२ मुख्य लेखाशीर्ष (२४२५ ०९८९) (०३) सहकारी साखर कारखाने, (०३) (०२) सहकारी साखर कारखान्यांना सहायक अनुदान (कार्यक्रम), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशीर्षांतर्गत मंजूर केलेली रक्कम रुपये ५१.४४ कोटी वितरणाची कार्यवाही जिल्हा कोषागार कार्यालय, पुणे यांचे कार्यलयामार्फत करण्यात यावी.

६. प्रस्तुत शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३१८/ का-१४३१, दि. १५/०९/२०२२ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.०२/२०२३/व्यय-२, दि.०२/०१/२०२३ अन्वये प्राप्त सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेला असून त्याचा संकेतांक २०२३०१२४१५४३५१४५०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने.

( अंकुश पां. शिंगाडे )  
उपसचिव , महाराष्ट्र शासन

प्रत माहितीसाठी :-

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. मंत्री (सहकार), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा/ विधानपरिषद)
- ३) अपर मुख्य सचिव (वित्त) , मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ४) अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन) , मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
- ५) सर्व विभागीय आयुक्त
- ६) प्रधान महालेखाकार (लेखा परिक्षा-१), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ७) प्रधान महालेखाकार Vauchee level Computer Section (VLC) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

- ८) प्रधानलेखाकार (वाणिज्यिक) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ९) साखर आयुक्त, पुणे ( ३ प्रती )
- १०) सर्व जिल्हाधिकारी
- ११) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद.
- १२) सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था
- १४) सर्व प्रादेशिक सहसंचालक, (साखर)
- १५) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
- १६) वित्त विभाग व्यय -२/अर्थसंकल्प-३/ हमी शाखा, मंत्रालय, मुंबई
- १७) अध्यक्ष /कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य, सहकारी बँक मर्या. मुंबई.
- १८) सर्व अध्यक्ष/ कार्यकारी संचालक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक.
- १९) निवडनस्ती २५-स.